

Falsa estabilitat

Pere Miret, economista i membre de la sectorial Economistes de l'Assemblea Nacional Catalana
Octubre de 2021

"Si la Generalitat de Catalunya no ha pogut acudir als mercats internacionals per a finançar el seu deute i ha depès de diferents mecanismes de l'Estat espanyol, el seu principal creditor, ha estat essencialment per motius polítics."

A mitjan juliol una de les grans agències de qualificació de crèdits, Fitch, va augmentar la qualificació del deute a llarg termini de la Generalitat de Catalunya en dos esglaons i va passar a tenir grau d'inversió, en la cota més baixa, però apta per als inversors institucionals. En el moment d'escriure aquest article, al principi de setembre, les altres dues grans agències de qualificació de riscos, Standard & Poor's i Moody's, no havien variat la qualificació de bo brossa des del 2012. Fitch havia fixat la categoria de bo brossa des del 2015. Aquesta notícia va ser saludada com un gran esdeveniment per alguns sectors polítics i socials, però de debò que és tan bona notícia?

L'agència Fitch va explicar l'elevació de la qualificació creditícia del deute de la Generalitat de Catalunya com a conseqüència de la millora de les relacions entre els governs de Catalunya i de l'Estat central. De fet, el novembre del 2015 quan va rebaixar la qualificació a bo brossa la motivació va ser per la manca de cooperació entre aquests governs, segons explica la mateixa agència.

O sigui, que més enllà de raons econòmiques, si la Generalitat de Catalunya no ha pogut acudir als mercats internacionals per a finançar el seu deute i ha depès de diferents mecanismes de l'Estat espanyol, el seu principal creditor, ha estat essencialment per motius polítics, com reconeix l'agència. Així ho corrobora el fet que durant aquest període la qualificació creditícia del deute de la Generalitat ha estat al darrera de la d'altres comunitats autònomes de l'Estat espanyol amb economies menys fortes que la catalana i que presentaven, per exemple, taxes d'atur molt més altes.

Però el finançament insuficient del govern de Catalunya ve de lluny. Ja el 1985 el conseller català d'economia i finances, Ramon Trias Fargas, va denunciar que el sistema de finançament autonòmic estava dissenyat per a asfixiar les finances de Catalunya com una eina de control polític.

De fet, el 2015 i el 2016 van aparèixer un parell d'estudis que amb mètodes rigorosos volien determinar quina seria la qualificació creditícia de Catalunya, si fos un estat independent. Tots coincidien que la qualificació seria clarament de grau d'inversió i per sobre del Regne d'Espanya. Atès que la proclamació de la República Catalana el 27 d'octubre del 2017 no es va fer efectiva per la repressió de l'Estat espanyol, no es va poder comprovar la precisió d'aquests estudis.

Tanmateix, tot i que les explicacions detallades d'aquests estudis van més enllà de les limitacions d'aquest article no és gaire difícil d'entendre. Efectivament, la dimensió de l'economia catalana és comparable i fins i tot superior a la de bastants països de la Unió

Europea que gaudeixen d'una bona qualificació creditícia. I sobretot, si la Generalitat catalana controlés tots els impostos que es recaptin a Catalunya no tindria problemes de tresoreria perquè l'enorme dèficit fiscal amb l'Estat espanyol d'un 8 % de mitjana anual sobre el PIB, més de 17.000 milions d'euros, desapareixeria. La despesa pública impulsaria l'economia catalana. Igualment, la possibilitat de tenir una política econòmica pròpia i no una de colonial com ara també contribuiria moltíssim a la millora de l'economia catalana. La taxa d'atur es rebaixaria molt i no hi hauria dèficits ni públic ni exterior, si s'apliqués una política econòmica apropiada.

El finançament del Govern català interessa tots els ciutadans que viuen a Catalunya, ja que els ingressos determinen la qualitat dels serveis públics. Que la Generalitat pugui tornar a finançar el seu deute en els mercats públics internacionals és una notícia positiva, però no ho és gens la continuïtat del sistema autonòmic, que suposa l'asfíxia de les finances de Catalunya com una eina més de control polític colonial. L'única solució vàlida per a la millora de les finances públiques de Catalunya és l'assoliment de l'Estat propi votat majoritàriament pel poble català en el referèndum de ja fa quatre anys.

* * *